

Niet-Bindende Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2016-208 d.d. 3 mei 2016

(mr. dr. H.O. Kerkmeester, voorzitter, prof. drs. A.D. Bac RA en J.C. Buiten, leden en mr. S. van der Hoorn, secretaris)

Samenvatting

Consument is van mening dat het door Tussenpersoon gegeven advies ondeugdelijk is geweest en Tussenpersoon hem onvoldoende en onjuist heeft geïnformeerd over de kosten met betrekking tot de effectenrekening en het vermogensbeheer. Het advies om € 50.000,- eigen geld te beleggen in plaats van dit bedrag op de hypothecaire geldlening in mindering te brengen, was op het moment van advisering (2007) een gebruikelijke constructie. Dat het achteraf bezien wellicht financieel voordeliger zou zijn geweest om dit bedrag op de hypothecaire geldlening in mindering te brengen, maakt dit niet anders. De informatieplicht van Tussenpersoon met betrekking tot de kosten dient beoordeeld te worden in de tijdsgeest van het moment van advisering. Op grond van de destijds geldende wet- en regelgeving was Tussenpersoon niet verplicht om Consument te wijzen op de fondsbeheerkosten. Gelet hierop had Tussenpersoon op het moment van de advisering geen verplichtingen inzake het vermelden van fondsbeheerkosten. De Commissie van oordeel dat niet is gebleken dat Tussenpersoon niet heeft gehandeld zoals van een redelijk handelend en redelijk bekwaam adviseur mag worden verwacht. De Commissie wijst de vordering af.

Consument,

tegen

Blouwdruk B.V., gevestigd te Eindhoven, hierna te noemen Tussenpersoon.

I. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar reglement en op basis van de volgende stukken:

- het door Consument ondertekende klachtformulier met bijlagen van 29 december 2014;
- reactie van Tussenpersoon;
- repliek van Consument;
- de spreek aantekeningen van Consument, overgelegd ter zitting.

De Commissie stelt vast dat tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening niet tot oplossing van het geschil heeft geleid en dat partijen haar advies als niet-bindend aanvaarden. Partijen zijn opgeroepen voor een hoorzitting op 17 februari 2016 en zijn aldaar verschenen.

2. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:

2.1. In 2007 heeft Consument op advies en met bemiddeling van Tussenpersoon (voorheen Patrick Deckers Assurantiën en Hypotheken B.V.) bij WestlandUtrecht Bank N.V. een hypothecaire geldlening (een zogenoemde Vermogensbeheer Hypotheek) afgesloten voor een bedrag van € 435.000,- voor de aankoop van een woning met een aankoopssom van € 416.000,-. Tot zekerheid van voldoening van de geldlening heeft Consument aan WestlandUtrecht Bank N.V. een effectenrekening (een zogenoemde Expertfund) verpand die hij heeft geopend en in beheer heeft gegeven bij Nationale Nederlanden N.V. (voorheen WestlandUtrecht Effectenbank B.V.).

2.2. Consument heeft op de effectenrekening in totaal een bedrag van € 50.000,- uit eigen middelen gestort met het doel om het ingelegde geld te beleggen en op termijn een deel van de hoofdsom van de hypothecaire geldlening te kunnen aflossen. Consument en Nationale Nederlanden hebben hiertoe op 25 april 2007 een overeenkomst Gedelegeerd beheer van vermogen op basis van Expertfund (hierna genoemd: Vermogensbeheerovereenkomst) gesloten. In deze Vermogensbeheerovereenkomst staat onder meer vermeld:

“(…)

8. Vergoedingen

8.1 De effectenbank zal cliënt ter zake van de door de effectenbank uit hoofde van deze overeenkomst verrichte diensten vergoeding(en) in rekening brengen op basis van de van tijd tot tijd bij de effectenbank gebruikelijke tarieven. De effectenbank draagt er zorg voor dat informatie over de kosten op haar kantoor verkrijgbaar is.

(…)”

2.3. Op de Vermogensbeheerovereenkomst zijn de Productvoorwaarden Expertfund (hierna genoemd: de Voorwaarden) en de Algemene voorwaarden Dienstverlening WestlandUtrecht Effectenbank N.V. (hierna genoemd: de Algemene Voorwaarden) van toepassing. Artikel 21 lid 1 van de Algemene Voorwaarden bepaalt:

“WestlandUtrecht Effectenbank brengt Client voor de door haar uitgevoerde diensten kosten en/of provisies in rekening overeenkomstig de te eniger tijd bij WestlandUtrecht Effectenbank geldende tarieven. Client verklaart hierbij de tarieven van het moment van ontvangst van deze Algemene Voorwaarden te kennen en als zodanig te aanvaarden. Deze tarieven, alsmede de grondslagen van de berekening, liggen tevens ter inzage ter kantore van WestlandUtrecht Effectenbank.”

Artikel 5 van de Voorwaarden bepaalt:

“5. Kosten

De effectenbank zal ter zake van haar dienstverlening de hierna genoemde kosten aan de cliënt in rekening brengen:

- een instapfee over iedere inleg;
- een maandelijkse beheervergoeding over het belegd vermogen; en
- een uitstapfee over iedere opname.

De Effectenbank draagt er zorg voor dat informatie over de kosten op haar kantoor verkrijgbaar is. Alle in rekening te brengen kosten komen in mindering op de belegging.”

- 2.4. WestlandUtrecht Bank heeft Consument een overzicht Tarieven voor Expertfund inclusief BTW (hierna genoemd: het Tarievenoverzicht) verstrekt, met de tarieven per 1 maart 2007. Hierin staat onder meer:

“Algemeen

Instapfee	3,57%	eenmalig over nieuw ingelegd vermogen
	0,595%	indien u gelijktijdig een WestlandUtrecht-hypotheek afsluit
Beheerfee (all-in tarief)	0,1666%	per maand over het totale eindemaandsvermogen
(...)		

- 2.5. Bij brief van 28 februari 2008 heeft Nationale Nederlanden aan Consument bericht: “Op 1 april 2008 verlaagt WestlandUtrecht Effectenbank de beheerfee van het beleggingsproduct Expertfund. Vanaf die datum betaalt u een all-in beheerfee van 1,5% per jaar, inclusief BTW. Dit was voorheen 2% per jaar.”

- 2.6. Bij brief van 20 december 2013 heeft Nationale Nederlanden aan Consument bericht: “(...)

Totale kosten omlaag

In de tabel ziet u dat de totale kosten omlaag gaan met 0,2%. Als wij in 2014 nog wel een distributievergoeding ontvangen, dan wordt deze verrekend met u in de doorlopende kosten.

Kosten Expertfund (op jaarbasis)	2013	(...)	2014
	Met distributie- vergoeding		Met distributie- vergoeding
Doorlopende kosten	1,15%		0,95%
Nationale Nederlanden Bank			
Lopende kosten	1,45%		1,45%
Fondsbeheerder			
(gemiddelde)			
Totale kosten (gemiddelde)	2,6%		2,4%

3. De vordering en grondslagen

- 3.1. Consument vordert dat Tussenpersoon wordt veroordeeld tot vergoeding van de door Consument te veel betaalde kosten, vermeerderd met vergoeding van rente, vergoeding van kosten voor het oversluiten naar een andere hypothecaire constructie en vergoeding van de kosten die Consument heeft gemaakt voor de klachtprocedure. Consument heeft zijn totale schade begroot op een bedrag van € 15.000,-.

- 3.2. Deze vordering steunt kort en zakelijk op de volgende grondslagen:

- a) Er zijn ten onrechte meer kosten ingehouden dan Consument is overeengekomen. Consument is een beheerfee (all-in tarief) overeengekomen van 2% per jaar, terwijl, onder meer uit de brief van 20 december 2013 van Nationale Nederlanden blijkt dat de werkelijk ingehouden kosten hoger waren.

- b) Het advies om € 50.000,- op een beleggingsrekening te storten was geen passend advies. Het was financieel voordeliger geweest als Consument dit bedrag had aangewend ter aflossing van zijn hypothecaire geldlening.
- c) Consument heeft ten onrechte 1% afsluitprovisie en 0,595% aan instapfee over het te veel geleende bedrag van € 50.000,- betaald.
- d) Consument heeft provisies betaald die hij niet is overeengekomen.
- e) Door de te hoge en verborgen kosten heeft Consument een hypothecaire constructie afgesloten met meer risico en een lager rendement dan hem door Tussenpersoon was voorgespiegeld.
- f) Consument wenste een financiering met zo laag mogelijke maandelijkse lasten, terwijl Tussenpersoon hem een risicovolle financieringsconstructie heeft geadviseerd met hogere maandlasten.
- g) Tussenpersoon heeft zich niet gehouden aan haar zorgplicht, waardoor zij gehouden is om de kosten voor het oversluiten naar een ander product te vergoeden.

3.3. Tussenpersoon heeft niet van de gelegenheid gebruik gemaakt om verweer te voeren.

4. Beoordeling

- 4.1. Ter zitting heeft Consument zijn eis aangevuld, met onder meer de vordering van een bedrag van € 50.000,- vermeerderd met een jaarlijkse rente van 4,6%. Een andere financieel dienstverlener waartegen Consument zijn klacht eveneens heeft gericht, heeft ter zitting bezwaar gemaakt tegen de vermeerdering van eis van Consument. De Commissie heeft dit bezwaar gehonoreerd. De Commissie is van oordeel dat vermeerdering van eis ter zitting in strijd is met de goede procesorde, zodat de Commissie ook in de klachtprocedure van Consument tegen Tussenpersoon uitgaat van de vordering zoals Consument heeft beschreven in zijn klachtbrief van 29 december 2014. Na de zitting heeft Consument op eigen initiatief e-mailberichten aan het Kifid gestuurd met inhoudelijke opmerkingen en aanvullingen. De Commissie neemt deze e-mailberichten niet mee in haar beoordeling.
- 4.2. Tussenpersoon heeft ter zitting aangevoerd dat zij bij de overname van de portefeuilles van Patrick Deckers Assurantiën en Hypotheken B.V. (hierna: Patrick Deckers) is overeengekomen dat zij niet aansprakelijk is voor eventuele schades op lopende portefeuilles. Tussenpersoon stelt daardoor niet aansprakelijk te zijn voor de door Consument gevorderde schade.
- 4.3. Vast staat dat Tussenpersoon de portefeuille van Consument heeft overgenomen van Patrick Deckers. Tussenpersoon heeft geen stukken overgelegd waaruit blijkt wat zij met betrekking tot eventuele aansprakelijkheid op de overgenomen portefeuilles heeft afgesproken. Daar Tussenpersoon hieromtrent geen duidelijkheid heeft verschaft, houdt de Commissie het ervoor dat Tussenpersoon aansprakelijk kan worden gehouden voor eventuele schade van Consument ten gevolge van het advies dat destijds is gegeven.

- 4.4. De Commissie stelt vast dat tussen partijen een adviesrelatie heeft bestaan. Consument is van mening dat het door Tussenpersoon gegeven advies ondeugdelijk is geweest en Tussenpersoon hem onvoldoende en onjuist heeft geïnformeerd over de kosten met betrekking tot de effectenrekening en het vermogensbeheer. Ter discussie staat de vraag of Tussenpersoon heeft gehandeld zoals een redelijk handelend en redelijk bekwaam adviseur mag worden verwacht. Daarbij dient het advies bekeken te worden in de tijdsgeest van het moment van advisering in 2007.
- 4.5. De Commissie is van oordeel dat niet is gebleken dat er destijds sprake was van een niet passend advies. Het advies om € 50.000,- eigen geld te beleggen in plaats van dit bedrag op de hypothecaire geldlening in mindering te brengen, was op het moment van advisering een gebruikelijke constructie. Dat het achteraf gezien wellicht financieel voordeliger zou zijn geweest om dit bedrag op de hypothecaire geldlening in mindering te brengen, maakt dit niet anders. Bovendien is gesteld noch gebleken dat het beleggingsprofiel van het Expertfund, het fonds waarin Consument heeft belegd, niet paste bij de wensen en financiële situatie van Consument.
- 4.6. De informatieplicht van Tussenpersoon met betrekking tot de kosten dient beoordeeld te worden in de tijdsgeest van het moment van advisering. Vast staat dat de vermogensbeheerder maandelijks beheerkosten (directe kosten) en de fondsbeheerder maandelijks fondsbeheerkosten (indirecte kosten) bij Consument in rekening heeft gebracht. De directe en indirecte kosten bij elkaar opgeteld is het totaal aan doorlopende kosten.
- 4.7. Consument stelt dat uit het Tarievenoverzicht blijkt dat hij een all-in tarief is overeengekomen van 0,1666% per maand (2% per jaar) en dat de kosten die zijn ingehouden boven de 2% per jaar schade is die Tussenpersoon aan hem dient te vergoeden. Vast staat dat de beheerkosten maximaal 2% per jaar bedroegen. De totale kosten bedroegen in totaal meer dan 2% per jaar, omdat ook de fondsbeheerder maandelijks kosten (fondsbeheerkosten) bij Consument in rekening bracht. De Commissie is van oordeel dat kosten boven de 2% per jaar niet aan te merken zijn als schade. Conform het Tarievenoverzicht is maximaal 2% per jaar aan kosten in rekening gebracht en de overige kosten (fondsbeheerkosten) komen niet voor vergoeding in aanmerking. Op grond van de destijds geldende wet- en regelgeving was Tussenpersoon niet verplicht om Consument te wijzen op de fondsbeheerkosten. De Wet Financieel Toezicht (Wft) als ook het Besluit Gedragstoezicht financiële ondernemingen (Bgf) stelden destijds geen nadere regels omtrent het verplicht informeren van cliënten over fondsbeheerkosten door tussenpersonen en er stond ook niets vermeld over hoe gedetailleerd en onder welke omstandigheden inzicht in fondsbeheerkosten gegeven diende te worden. Gelet hierop had Tussenpersoon op het moment van de advisering geen verplichtingen inzake het vermelden van fondsbeheerkosten. Dat Consument niet op de hoogte was van de fondsbeheerkosten leidt derhalve niet tot schadevergoeding.
- 4.8. Voor zover Consument zich beklagt over de onbekendheid met de in- en uitstapfee, merkt de Commissie op dat deze kosten staan vermeld in de Voorwaarden en Consument hiervan op de hoogte had moeten zijn.

- 4.9. Gelet op het voorgaande is de Commissie van oordeel dat niet is gebleken dat Tussenpersoon niet heeft gehandeld zoals van een redelijk handelend en redelijk bekwaam adviseur mag worden verwacht.
- 4.10. De slotsom is dat de vordering moet worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven. Voor zover de e-mailberichten van Consument die na de zitting zijn verzonden wel in de beoordeling zouden zijn betrokken, overweegt de Commissie ten overvloede dat dit de beoordeling ook niet anders zou hebben gemaakt.

5. Beslissing

De Commissie wijst de vordering af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor <https://www.kifid.nl/consumenten/klacht-voor-1-oktober-2014-bij-kifid-ingediend>.